

ԹԻՎ 34 ԸՆՏՐԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

**15 մարտի 2023թ.
ք. Գորիս**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 10-Ա

**ՔԱՂԱՔԱՑՈՒ ՈՐՈՇՈՒՄ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԼԻԱԶՈՐ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
Մ. ԱԶՈՅԱՆԻ 12.03.2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԻՄՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ**

Ուսումնասիրելով Քաղաքացու որոշում կուսակցության լիազոր ներկայացուցիչ Մ. Ազոյանի 12.03.2023թ. դիմումը՝ թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը

Պ Ա Ր Ձ Ե Ց .

1. Դիմումատուի իրավական դիրքորոշումը և ներկայացված պահանջը

Թից 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով 2023 թվականի մարտի 12-ին ներկայացվել է Քաղաքացու որոշում կուսակցության լիազոր ներկայացուցիչ Մ. Ազոյանի 12.03.2023թ. դիմումը, որում նշվում է.

«2023 թվականի մարտի 10-ին Սիսիանի ՏԻՄ համամասնական ընտրություններին մասնակցող Քաղաքացիական պայամանագիր կուսակցության նախընտրական ցուցակի առաջին համար Արմեն Հակոբջանյանի ֆեյսբուքյան էջում տեղադրվել է Civic.am լրատվական կայքի պաշտոնական լուսագրով ակնհայտ խտրական և կողմնակալ քարոզչական բնույթի տեսանյութ՝ Եկենք լինենք միասնական, հավատանք ինքներս մեզ, դառնանք «մենք» և ամեն ինչ լավ է լինելու վերնագրով, ի խախտումն ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 20.1 հոդվածի 1-ին և 3 կետերի:

ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 5-րդ կետի համաձայն արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունները քարոզչական պաստառի, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի տեղադրման դեպքում նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդանի թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների համար ապահովում են ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ:

2023 թվականի մարտի 26-ի ՏԻՄ համամասնական ընտրություններին մասնակցող Քաղաքացիական պայամանագրի քարոզչական պաստառները նախընտրական ցուցակի առաջին համար Արմեն Հակոբջանյանի լուսանկարով, փակցված են Սիսիան համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող համայնքային գույք հանդիսացող էլեկտրական հոսանքի հենասյուների վրա Սիսիան քաղաքի Շիրակ, Խանջյան, Մինասյան, Բոնակոթ բնակավայրի Վահան Խորենի փողոցներում՝ ի խախտումն ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 5-րդ կետի:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 23-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ հանրային ծառայության մեջ գտնվող թեկնածուները, ընտրություններին մասնակցող

կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուները նախընտրական քարոզչությունն իրականացնում են ՀՀ Ընտրական օրենքով սահմանված սահմանափակումների հաշվառմամբ: ՀՀ Ընտրական օրենքի 23-րդ հոդվածի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն արգելվում է թեկնածուին, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությանը, կողմ կամ դեմ քվեարկելուն ուղղված ուղղակի կամ անուղղակի կոչերը պաշտոնեական լիազորություններն իրականացնելիս կամ պաշտոնեական դիրքի ցանկացած չարաշահումը՝ ընտրությունների ժամանակ առավելություն ստանալու համար:

Սիսիան քաղաքի Շիրակ, Խանջյան, Մինասյան, Բոնակոթ բնակավայրի Վ. Խորենի փողոցներում համայնքային գույք հանդիսացող էլեկտրական հոսանքի հենասյուների վարձակալության կամ կամ դրանց վրա գովազդային վահանակների տեղադրման մասին Սիսիանի համայնքապետի կամ Սիսիանի համայնքապետի ժամանակավոր պաշտոնակատարի կամ Սիսիանի համայնքի ավագանու որևէ որոշում Սիսիանի համայնքապետարանի պաշտոնական կայքում առկա չէ:

ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի դրույթների խախտմամբ Սիսիանի համայնքի բոլոր բնակավայրերում համատարած փակցված են 2023 թվականի մարտի 26-ի Սիսիանի ՏԻՄ համամասնական ընտրությունների մասնակից Քաղաքացիական պայմանագիր կուսակցության քարոզչական պաստառները, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը, որոնց հանելու գործառույթը՝ անհրաժեշտության դեպքում՝ ոստիկանության աջակցությամբ համայնքի ղոկավարի համար պատվիրակված լիազորություն է, չի իրականացվում:

2023 թվականի մարտի 7-ին 2023 թվականի մարտի 26-ի Սիսիանի ՏԻՄ համամասնական ընտրությունների մասնակից Քաղաքացիական պայմանագիր կուսակցության նախընտրական ցուցակի առաջին համար Արմեն Հակոբջանյանի ֆեյսբուքյան էջում ի խախտումն ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 23-րդ հոդվածի տեղադրվել է տեսանյութ՝ հարակից գրառումով:

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարար Գնել Սանոսյանը մարտի 6-ին Սիսիանում էր: Այցի նպատակն էր՝ հանդիպել ««Քաղաքացիական պայմանագիր»» կուսակցության սիսիանցի թիմակիցների հետ: Միևնույն ժամանակ քննարկեցինք համայնքի զարգացմանն ուղղված ծրագրերի, սուբվենցիոն ծրագրերի շրջանակներում ներհամայնքային ճանապարհների, մայթերի ու փողոցների հիմնոնորոգման և բարեկարգման վերաբերող հարցեր, որոնց նախարարը տվեց հստակ պատասխաններվու հավաստիացրեց, որ նախատեսված և ոչ մի ծրագիր չի անտեսվելու, բոլորն էլ կյանքի են կոչվելու:

Նախարարը նշեց նաև, որ արդեն իսկ կան հաստատված ծրագրեր շուտով կյանքի կկոչվեն:

2023 թվականի մարտին 10-ին 2023 թվականի մարտի 26-ի Սիսիանի ՏԻՄ համամասնական ընտրությունների մասնակից Քաղաքացիական պայմանագիր

կուսակցության նախընտրական ցուցակի առաջին համար Արմեն Հակոբջանյանի ֆեյսբուքյան էջում ի խախտումն ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 23-րդ հոդվածի տեղադրվել են լուսանկարներ՝ Սիսիանի համայնքապետարանի ֆեյսբուքյան էջում նույն օրով թվագրվող գրառման հղումով:

Կանանց մեծարելու, մայրությունը սրբացնելու, իգական սեռի ներկայացուցիչներին շնորհակալական խոսքեր հնչեցնելու նպատակով սույն թվականի մարտի 8-ին «Համո Սահյանի անվան Սիսիանի քաղաքային մշակույթի կենտրոն» ՀՈԱԿ-ի դահլիճում տեղի ունեցավ «Ձեզ համար՝ կանայք» խորագրով միջոցառում, որին ներկա էր համայնքի ղեկավարի պաշտոնակատար Արմեն Հակոբջանյանը:

ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 19-րդ հոդվածի 7-րդ կետի համաձայն ընտրական հանձնաժողովները հսկում են նախընտրական քարոզչության՝ ՀՀ Ընտրական օրենսգրքով կամ օրենսգրքի հիման վրա ընդունված իրավական ակտերով սահմանված կարգի պահպանումը: Թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների կողմից այդ կարգի խախտման դեպքում թեկնածուին, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության ընտրական ցուցակը գրանցած ընտրական հանձնաժողովը դիմում է իրավասու մարմիններ դրանք կանխելու նպատակով կամ կիրառում նախազգուշացում խախտում թույլ տված թեկնածուի, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության նկատմամբ՝ տալով խախտումը վերացնելու համար ողջամիտ ժամկետ, որը չի կարող գերազանցել 3 օրը: Թեկնածուն, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը պարտավոր են որոշմամբ նշված ժամկետում վերացնել խախտումը (խախտման հետևանքները) և այդ մասին գրավոր տեղեկացնել ընտրական հանձնաժողովին:

ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 19-րդ հոդվածի 8-րդ կետի համաձայն, եթե առկա է նախընտրական քարոզչության սահմանված կարգի այնպիսի խախտում, որը կրում է շարունակական բնույթ, և թույլ տրված խախտումը կարող է էական ազդեցություն ունենալ ընտրությունների արդյունքների վրա, կամ թույլ տրված խախտման հետևանքները հնարավոր չէ վերացնել, և թույլ տրված խախտումը կարող է էական ազդեցություն ունենալ ընտրությունների արդյունքների վրա, ապա թեկնածուին, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության ընտրական ցուցակը գրանցած ընտրական հանձնաժողովը դիմում է դատարան՝ թեկնածուի, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության ընտրական ցուցակի գրանցումն ուժը կորցրած ճանաչելու համար:»:

2. Թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունները) և եզրահանգումը

Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնքի համամասնական ընտրականրգով անցկացվող ավագանու 2023 թվականի մարտի 26-ի ընտրությունների մասնակցելու համար առաջադրվել և 2023 թվականի փետրվարի 24-ին գրանցվել են Հայաստանի

Հանրապետական, «Քաղաքացիական պայմանագիր» և «Քաղաքացու որոշում» Սոցիալ-Դեմոկրատական կուսակցությունները : Նշված ընտրությունների շրջանակներում նախընտրական քարոզչությունը մեկնարկել է 2023 թվականի մարտի 1 -ից:

Նախընտրական քարոզչության իրավական կարգավորումը սահմանված է «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքի (այսուհետ՝ Ընտրական օրենսգիրք) 19-23-րդ հոդվածներով: Դիմումում արձարծվում են հանգամանքներ, որոնք վերաբերվում են նախընտրական քարոզչության իրականացմանը համացանցում և նախընտրական քարոզչության նպատակով քարոզչական պաստառների օգտագործման կարգին: Դիմումով պահանջ ներկայացված չէ:

Նախընտրական քարոզչությունը համացանցում կարգավորվում է Ընտրական օրենսգրքի 20.1-րդ հոդվածով, որի համաձայն՝

«1. Համացանցում գործող զանգվածային լրատվության միջոցները, ինչպես նաև համացանցային կայքի իրավատեր հանդիսացող անձինք նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) համար ապահովում են ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ:

2. Նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում համացանցում, այդ թվում՝ զանգվածային լրատվության միջոցներով, նախընտրական քարոզչությանը վերաբերող՝ վճարովի հիմունքներով գովազդային նյութեր և տեսանյութեր կարող են տեղադրվել միայն թեկնածուի, կուսակցության կամ նրա ներկայացուցչի հետ կնքված գրավոր պայմանագրի հիման վրա՝ նախընտրական հիմնադրամի միջոցների հաշվին:

3. Նախընտրական քարոզչական նյութերի հրապարակումը պետք է ուղեկցվի «Նախընտրական քարոզչություն» լուսագրով, իսկ քարոզչական տեսանյութերի դեպքում՝ տեսանյութի վրա տեղադրվող «Նախընտրական քարոզչություն»՝ անընդմեջ ուղեկցվող լուսագրով: Նախընտրական քարոզչական նյութերի և տեսանյութերի հրապարակումը պետք է տեղեկություններ պարունակի պատվիրատուի վերաբերյալ:»:

Դիմումի ուսումնասիրությամբ թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն արձանագրում է, որ դիմումատուն Ընտրական օրենսգրքի 20.1-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերի խախտում է գնահատում Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնքի համամասնական ընտրականրգով անցկացվող ավագանու 2023 թվականի մարտի 26-ի ընտրությունների մասնակցող «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի կողմից ֆեյսբուքյան իր անձնական էջում «Civic.am լրատվական կայքի պաշտոնական լուսագրով ակնհայտ խտրական և կողմնակալ քարոզչական բնույթի տեսանյութ» տեղադրվելը: Դիմումով ներկայացված հանգամանքների ուսումնասիրությամբ թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն արձանագրում է, որ դիմումատուն վկայակոչում է թեկնածուի անձնական էջը, որում քարոզչական նյութ է տեղադրված:

Սակայն Ընտրական օրենսգրքի 20.1-րդ հոդվածը սահմանում է միայն համացանցում գործող զանգվածային լրատվության միջոցների և համացանցային կայքի իրավատեր հանդիսացող անձանք կողմից նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) համար ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ ապահովելու պահանջը, ինչպես նաև համացանցում, այդ թվում՝ զանգվածային լրատվության միջոցներով, նախընտրական քարոզչությանը վերաբերող՝ վճարովի հիմունքներով գովազդային նյութեր և տեսանյութեր տեղադրելու պայմանները: Դիմումատուի կողմից չեն ներկայացվել ապացույցներ առ այն, որ թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի ֆեյսբուքյան անձնական էջը հանդիսանում է համացանցում գործող զանգվածային լրատվության միջոց կամ նա հանդիսանում է համացանցային կայքի իրավատեր հանդիսացող անձ, ինչպես նաև չեն ներկայացվել ապացույցներ առ այն, որ թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի կողմից իր ֆեյսբուքյան էջում տեղադրված նյութերը հանդիսանում են «վճարովի հիմունքներով գովազդային նյութեր և տեսանյութեր»: Ընտրական օրենսգրքի 20.1-րդ հոդվածով սահմանված կանոնակարգումները չեն տարածվում թեկնածուի կողմից համացանցում գործող սոցիալական ցանցի իր անձնական էջում անվճար հիմունքներով նյութեր, այդ թվում՝ քարոզչական բնույթի, տեղադրելուն:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ՝ թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն արձանագրում է, որ դիմումում վկայակոչված՝ թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի ֆեյսբուքյան էջում Civic.am լրատվական կայքի պաշտոնական լուսագրով քարոզչական բնույթի տեսանյութ տեղադրելու վերաբերյալ հանգամանքերում Ընտրական օրենսգրքի պահանջների խախտում առկա չէ:

Ընտրական օրենսգրքի 23-րդ հոդվածի համաձայն՝

«1.Վարչական ռեսուրսները մարդկային, ֆինանսական և նյութական այն միջոցներն են, որոնց ընտրությունների ժամանակ տիրապետում են հանրային պաշտոններ և հանրային ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձինք, որը պայմանավորված է հանրային ոլորտում անձնակազմի, ֆինանսների և հատկացումների նկատմամբ նրանց վերահսկողությամբ:

Արգելվում է նախընտրական քարոզչություն կազմակերպելը կամ կատարելը, ցանկացած բնույթի քարոզչական նյութ տարածելը, նախընտրական քարոզչության նպատակով ծառայողական պարտականությունների իրականացման համար տրամադրված ֆինանսական, տեղեկատվական միջոցները, տարածքները, տրանսպորտային և կապի միջոցները, նյութական ու մարդկային ռեսուրսները, բացառությամբ «Հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձանց անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով պետական պահպանության ենթակա բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց նկատմամբ կիրառվող անվտանգության միջոցառումների, օգտագործելը՝

1) հանրային ծառայության մեջ գտնվողներին, առողջապահական կամ բժշկական կազմակերպությունների, ուսումնական հաստատությունների, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների աշխատողներին իրենց լիազորություններն իրականացնելիս կամ ի պաշտոնե հանդես գալիս.

2) պետական հիմնարկների կամ կազմակերպությունների, համայնքային հիմնարկների կամ կազմակերպությունների, կանոնադրական կապիտալում պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների 20 և ավելի տոկոս մասնակցությամբ կազմակերպությունների աշխատակիցներին իրենց աշխատանքային պարտականությունները կատարելիս կամ ի պաշտոնե հանդես գալիս.

3) դատավորներին, դատախազներին, ոստիկանությունում, ազգային անվտանգության ծառայությունում, քրեակատարողական հիմնարկներում, դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայությունում, պրոբացիոն ծառայությունում, փրկարար ծառայությունում ծառայողներին, զինծառայողներին, քննչական մարմիններում ինքնավար պաշտոն զբաղեցնող անձանց (քննչական մարմինների ղեկավարներ և ղեկավարների տեղակալներ, քննիչներ).

4) ընտրական հանձնաժողովների անդամներին.

5) բարեգործական և կրոնական կազմակերպություններին, միջազգային կազմակերպություններին.

6) օտարերկրյա քաղաքացիներին և կազմակերպություններին, քաղաքացիություն չունեցող անձանց, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետով նախատեսված անձանց.

7) Մարդու իրավունքների պաշտպանին.

8) Կենտրոնական բանկի նախագահին և խորհրդի անդամներին.

9) Հաշվեքննիչ պալատի անդամներին.

10) Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովի անդամներին.

11) ինքնավար մարմինների անդամներին.

12) Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամներին.

13) Հանրապետության նախագահին.

14) դիտորդական առաքելություն իրականացնելու համար հավատարմագրված կազմակերպություններին և դիտորդներին:

2. Ազգային ժողովի պատգամավորին և անմիջականորեն ընտրողների կողմից ընտրված համայնքների ղեկավարներին և ավագանու անդամներին չի արգելվում քարոզչություն կատարելը կամ քարոզչական նյութ տարածելը՝ բացառելով սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված վարչական ռեսուրսների օգտագործումը:

3. Հանրային ծառայության մեջ գտնվող թեկնածուները, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուները նախընտրական քարոզչությունն իրականացնում են հետևյալ սահմանափակումների հաշվառմամբ.

1) արգելվում է թեկնածուին, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությանը, կողմ կամ դեմ քվեարկելուն ուղղված ուղղակի կամ անուղղակի կոչերը պաշտոնեական լիազորություններն իրականացնելիս կամ պաշտոնեական դիրքի ցանկացած չարաշահումը՝ ընտրությունների ժամանակ առավելություն ստանալու համար:

2) արգելվում է նախընտրական քարոզչության նպատակով ծառայողական պարտականությունների իրականացման համար տրամադրված ֆինանսական, տեղեկատվական միջոցների, տարածքների, տրանսպորտային և կապի միջոցների, նյութական ու մարդկային ռեսուրսների օգտագործումը, բացառությամբ «Հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձանց անվտանգության ապահովման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով պետական պահպանության ենթակա բարձրաստիճան պաշտոնատար անձանց նկատմամբ կիրառվող անվտանգության միջոցառումների:

4. Եթե իրականացվում է ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների ընտրական ցուցակում ընդգրկված՝ սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված թեկնածուի այլ գործունեության լուսաբանում, ապա վերգետնյա եթերային հեռարձակում իրականացնող զանգվածային լրատվության միջոցն այն հաշվի է առնում մյուս թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների գործունեությունը լուսաբանելիս՝ սույն օրենսգրքի 20-րդ հոդվածով սահմանված լուսաբանման հավասարության ոչ խտրական սկզբունքը պահպանելու համար:»:

Դիմումատուն Ընտրական օրենսգրքի 23-րդ հոդվածի խախտում է գնահատում թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի կողմից ֆեյսբուքյան իր անձնական էջում ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարար Գնել Սանոսյանի մարտի 6-ին Սիսիան կատարած այցի վերաբերյալ, ինչպես նաև Սիսիանի համայնքապետարանի ֆեյսբուքյան էջում առկա՝ կանանց տոնի կապակցությամբ կատարված գրառման հղումով տեղեկատվության տեղադրումը: Դիմումատուի կողմից չի ներկայացվել որևէ ապացույց առ այն, որ հանդիսանալով Սիսիան համայնքի ղեկավարի պաշտոնակատար՝ թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանը նախընտրական քարոզչություն է կազմակերպել կամ կատարել, քարոզչական նյութ է տարածել, օգտագործել է նախընտրական քարոզչության նպատակով ծառայողական պարտականությունների իրականացման համար տրամադրված ֆինանսական, տեղեկատվական միջոցները, տարածքները, տրանսպորտային և կապի միջոցները, նյութական ու մարդկային ռեսուրսներն իր լիազորություններն իրականացնելիս կամ ի պաշտոնե հանդես գալիս: Սույն դիմումով հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովին ևս չի հաջողվել ձեռք բերել ապացույցներ առ այն, որ թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանը, հանդիսանալով Սիսիան համայնքի ղեկավարի պաշտոնակատար, իր լիազորություններն իրականացնելիս կամ ի պաշտոնե հանդես գալիս կազմակերպել կամ կատարել է նախընտրական քարոզչություն, տարածել է քարոզչական նյութ,

օգտագործել է նախընտրական քարոզչության նպատակով ծառայողական պարտականությունների իրականացման համար տրամադրված ֆինանսական, տեղեկատվական միջոցները, տարածքները, տրանսպորտային և կապի միջոցները, նյութական ու մարդկային ռեսուրսները:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ՝ թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն արձանագրում է, որ դիմումում վկայակոչված՝ թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի կողմից ֆեյսբուքյան իր անձնական էջում ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարար Գնել Սանոսյանի մարտի 6-ին Սիսիան կատարած այցի վերաբերյալ, ինչպես նաև Սիսիանի համայնքապետարանի ֆեյսբուքյան էջում առկա՝ կանանց տոնի կապակցությամբ կատարված գրառման հղումով տեղեկատվության տեղադրման վերաբերյալ հանգամանքերում Ընտրական օրենսգրքի պահանջների խախտում առկա չէ:

Նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում քարոզչական պաստառի, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի օգտագործման կարգը սահմանված է Ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածով, որի 1-ին և 2-րդ մասերի համաձայն՝

«1. Թեկնածուները, ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններն իրավունք ունեն անարգել տարածելու քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր:

2. Հանրության համար տեսանելի քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր կարող են փակցվել միայն՝

1) հատուկ այդ նպատակով առանձնացված տեղերում, վճարովի գովազդային վահանակներում, ընտրական շտաբների վրա.

2) ֆիզիկական անձանց համաձայնությամբ՝ նրանց պատկանող կամ նրանց տիրապետման ներքո գտնվող շենքերի, շինությունների (բացառությամբ պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող շենքերի, հանրակրթական դպրոցների, բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի, հասարակական սննդի կամ առևտրի օբյեկտների), տրանսպորտային միջոցների (բացառությամբ հասարակական տրանսպորտի և տաքսու) վրա կամ դրանց ներսում: Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի վրա քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր կարող են տեղադրվել միայն ֆիզիկական անձի սեփականությունը հանդիսացող տարածքում (այդ թվում՝ պատշգամբներում, պատուհանների վրա և այլն) կամ արտաքին պատերին տեղադրված վճարովի գովազդային վահանակների վրա: (...):»:

Նույն հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ «Արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունները քարոզչական պաստառի, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի տեղադրման դեպքում նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուների,

ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների համար ապահովում են ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ:»:

Դիմումում նշվում է. «Քաղաքացիական պայմանագրի քարոզչական պաստառները նախընտրական ցուցակի առաջին համար Արմեն Հակոբջանյանի լուսանկարով, փակցված են Սիսիան համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող համայնքային գույք հանդիսացող էլեկտրական հոսանքի հենասյուների վրա Սիսիան քաղաքի Շիրակ, Խանջյան, Մինասյան, Բոնակոթ բնակավայրի Վահան Խորենի փողոցներում՝ ի խախտումն ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 5-րդ կետի:»:

Սույն վարչական վարույթի շրջանակներում թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը դիմումատուից պարզել է, արդյո՞ք դիմումատուն դիմել է Սիսիան համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող համայնքային գույք հանդիսացող էլեկտրական հոսանքի հենասյուների վրա Սիսիան քաղաքի Շիրակ, Խանջյան, Մինասյան, Բոնակոթ բնակավայրի Վահան Խորենի փողոցներում տեղակայված գովազդային վահանակների վրա իր քարոզչական պաստառները փակցնելու համար: Ի պատասխան այդ հարցին դիմումատուն նշել է, որ Սիսիան համայնքի պաշտոնական կայքէջում առկա չէ տեղեկատվություն առ այն, թե ով է հանդիսանում վերը նշված վայրերում տեղակայված գովազդային վահանակները տնօրինող, ուստի դիմելու հնարավորություն չի ունեցել:

Սույն վարչական վարույթի շրջանակներում թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը Սիսիանի համայնքապետարանից գրությամբ պահանջել է տեղեկություններ առ այն, թե ով է հանդիսանում Սիսիան համայնքին սեփականության իրավունքով պատկանող համայնքային գույք հանդիսացող էլեկտրական հոսանքի հենասյուների վրա Սիսիան քաղաքի Շիրակ, Խանջյան, Մինասյան, Բոնակոթ բնակավայրի Վահան Խորենի փողոցներում տեղակայված գովազդային վահանակների տնօրինողը, սակայն մինչ սույն վարչական վարույթով հրավիրված նիստի մեկնարկը պատասխան չի ստացվել, ինչից ելնելով թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը եզրակացնում է, որ Սիսիանի համայնքապետարանում պահանջվող տեղեկություններն առկա չեն:

«Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցությանը ներկայացվել է հարցում առ այն, արդյո՞ք կուսակցությունն իրազեկված է նշված հասցեներում առկա արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինողի վերաբերյալ և արդյո՞ք առկա է նրանց միջև պայմանագիր՝ քարոզչական պաստառներ փակցնելու վերաբերյալ: Հարցմանն ի պատասխան «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցության լիազոր ներկայացուցիչ Կարեն Համփարձումյանը նշել է, որ նշված հասցեներում առկա արտաքին գովազդային վահանակների, դրանց տնօրինողի վերաբերյալ տեղեկություններ չունի, նշված հասցեներում քարոզչական պաստառներ փակցնելու վերաբերյալ որևէ պայմանագիր չի կնքել:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը գտնում է, որ ներկայացված հանգամանքներում քարոզչական պաստառները փակցված են Ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջների խախտմամբ, որի համաձայն՝ «Արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունները քարոզչական պաստառի, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի տեղադրման դեպքում նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների համար ապահովում են ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ»: Գովազդային վահանակների տնօրինողի անհայտ լինելու պայմաններում հնարավոր չէ նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում ապահովել ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների համար ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ:

Ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 9-րդ մասի առաջին պարբերության համաձայն՝ «Սույն հոդվածի դրույթների խախտմամբ փակցված քարոզչական պաստառը, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը հանում է համայնքի ղեկավարը, անհրաժեշտության դեպքում՝ ոստիկանության աջակցությամբ: Սույն գործառույթը համայնքի ղեկավարի համար պատվիրակված լիազորություն է»:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Ընտրական օրենսգրքի 19-րդ, 21-րդ, 47-49-րդ հոդվածներով՝ թիվ 34 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է .

1. Փաստել, որ Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնքի համամասնական ընտրականրգով անցկացվող ավագանու 2023 թվականի մարտի 26-ի ընտրությունների մասնակցող «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի ֆեյսբուքյան էջում Civic.am լրատվական կայքի պաշտոնական լուսագրով քարոզչական բնույթի տեսանյութ տեղադրելու վերաբերյալ հանգամանքներում Ընտրական օրենսգրքի պահանջների խախտում առկա չէ:

2. Փաստել, որ Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնքի համամասնական ընտրականրգով անցկացվող ավագանու 2023 թվականի մարտի 26-ի ընտրությունների մասնակցող «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի կողմից ֆեյսբուքյան իր անձնական էջում ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի մարտի 6-ին Սիսիան կատարած այցի վերաբերյալ, ինչպես նաև Սիսիանի համայնքապետարանի ֆեյսբուքյան էջում առկա՝ կանանց տոնի կապակցությամբ կատարված գրառման հղումով տեղեկատվության տեղադրման վերաբերյալ հանգամանքներում Ընտրական օրենսգրքի պահանջների խախտում առկա չէ:

3. Սիսիան համայնքում էլեկտրական հոսանքի հենասյուների վրա Սիսիան քաղաքի Շիրակ, Խանջյան, Մինասյան, Բռնակոթ բնակավայրի Վահան Խորենի փողոցներում

տեղակայված գովազդային վահանակների վրա «Քաղաքացիական պայմանագիր» կուսակցության ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածու Արմեն Հակոբջանյանի լուսանկարով քարոզչական պաստառները փակցվել են Ընտրական օրենսգրքի 21-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջների խախտմամբ, ուստի նշված քարոզչական պաստառները ենթակա են հանման:

4. Սույն որոշման կատարումն ապահովելու և խախտմամբ փակցված քարոզչական պաստառները հանելու նպատակով սույն որոշումը ներկայացնել Սյունիքի մարզի Սիսիան համայնքի ղեկավարի պաշտոնակատարին:

5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում նիստում հրապարակելու պահից:

6. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել Ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգով՝ օրացուցային երեք օրվա ընթացքում:

**ԹԻՎ 34 ԸՆՏՐԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ**

Ա. ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ